ANDET HEFTE

AF

BESKRIVELSEN

OVER DEN

IISLANDSKE KYST

OG DE DER VÆRENDE

H A V N E

HENHÖRENDE TIL KAARTET No. 2 OVER KYSTEN FRA
SNEEFIELDS-JÖKELEN TIL KAP-NORD
SAMT TIL KAARTET No. 3 OVER
SKAGESTRANDS BUGT.

Udgivet fra det Kongelige Söekaarte-Arkiv 1818.

Samlet og udarbeidet af

P. de Löwenörn,

Contre-Admiral, Commandeur af Dannebrogen og Dannebrogsmand, Ridder af flere Ordener, Directeur for det Kongelige Söekaarte-Arkiv m. m., Medlem af det Kongelige Videnskabernes Selskab, og corresponderende Medlem af flere lærde Selskaber, m. m.

KIÖBENHAVN 1818.

Trykt i Thieles Bogtrykkerie.



Forerindring.

I Aaret 1788 blev fra det kongelige Söekaarte-Arkiv udgivet *Voxende Kaart over endeel af den Westlige Kyst af Iisland, fra Fugleskiærene til Stikkelsholm i Bredebugten*, med en tilhörende Beretning, som tillige indeholder specielle Kaarter over alle paa denne Kyst værende Havne, med Beskrivelse over deres Indseiling; samt et Tillæg, indeholdende Beskrivelsen over Kysterne og Havnene med deres Indseiling paa den Sydlige og paa den Nordvestlige Deel af *Iisland*, for saavidt man til den Tid havde Efterretninger om dem, hvori tillige er vedföiet endeel Landtoninger af disse Kyster.

Bemeldte Kyststrækning fra *Fugleskiærene*, eller *Kap Reikianæs* til *Stikkelsholm*, var med alle de derværende Havne opmaalt i Aarene 1776 og 1777, ved Foranstaltning af den da værende Kongelige Direction for den iislandske Handel, af den brave Skibsförer *Minor*, men formedelst hans Dödsfald og andre indtrufne Hindringer, blev denne Opmaaling ikke videre fortsat, og *Minors* vigtige Arbeide var mueligen bleven tabt, hvis det Kongelige Söekaarte-Arkiv ikke, nogle Aar seenere, var bleven oprettet, og formedesst de Omstændigheder, som ere omtalte i bemeldte Beskrivelse, var bleven istand til at udgive samme, hvorefter det videre for de iislandske Kysters Undersögelse og Opmaaling i mange Aar henhvilede.

Da det Kongelige Rentekammer, under hvilket Decasterium alt det som angaaer de danske nordiske Besiddelser, *Færöernes*, *Iislands* og *Grönlands* Handel og Beseiling sorterer, fandt det rigtigt at lade dette höist

gavnlige Arbeide fortſætte, og til den Ende udvirkede Kongelig allernaadigſt Approbation paa at lade hele Omkredſen af *Iisland* fuldſtændig trigonometriſk og geographiſk opmaale, ikke aleneſte i Henſyn at beſtemme Landets rigtige Figur og Beliggenhed, ſom hidtil har været meget ufuldſtændig bekiendt, men endogſaa for at denne Opmaaling ſkulle tiene til at kunne udgive Söe-Kaarter over dette Lands hele Omkreds og Kyſter. Det Kongelige Rentekammer udvalgte ſagkyndige unge Mænd af Militair-Etaten, ſom havde dyrket de mathematiſke og geographiſke Videnſkaber, og ſom videre toge Underviisning, for at forberede ſig til det Arbeide, de ſkulde udföre; de bleve derhos forſynede med fornödne Instrumenter. — De förſte, ſom i Aaret 1800 bleve overſendte, vare Dhrr. Lieutenanter *Aanum* og *Ohlſen;* den förſtnævnte blev entlediget i 1803 og den anden i 1805; i förſtes Sted opgik Lieutenant *Wetleſen*, ſom vedblev til 1807; og Lieutenant og Landmaaler *v. Friſak*, ſom aflöſte den anden og forblev derved til 1815. — I Aaret 1805 opgik Hr. Lieutenant *Smith*, ſom arbeidede der til 1809, og i 1807 blev Hr. Landmaaler og Lieutenant *v. Scheel* opſendt, og afgik igien derfra i 1815. — De ſidſtanſatte nuværende Opmaalere ere: Hr. Lieutenant *v. Born* og Landmaaler *Aschlund.* — De af diſſe Herrer, ſom ere afgaaede fra dette beſværlige Arbeide, efter at have været kortere eller længere Tid ved ſamme, ere Alle velfortient paa forſkiellige Veie bleven forfremmede. De fleſte af dem vare Nordmænd, og nogle af dem ere gaaede tilbage til deres Fædreneland. — Blandt diſſe ſidſte nævnes iſær Hr. Capitaine *v. Friſak*, Ridder af Dannebrogen, der ikke alene ved ſin lange 11 Aars Tieneſtetid, men end mere ved ſin ufortrödne Flid og Anſtrængelſe har erhvervet ſig ſaa megen og velfortient Hæder af dette Opmaalings Arbeide. — Hr. Lieutenant *v. Scheel*, ſom opgik 1807, er nu Major, Ridder af Dannebroge, og beklæder et vigtigt Embede her i Staden. — Arkivet har ham at takke for megen Veiledelſe ved Reductionen og Sammenſætningen af de opmaalte Kaarter, til deres henſigtsmæsſige Udgivelſe til Söebrug.

For at kunne giöre ſig Begreb om denne Opmaalings Beſværlighed, maae man være nogenlunde bekiendt med *Iislands* Clima og Beliggenhed, og med dets övrige territoriale phyſiſke Beſkaffenhed; de græſſelige og vanſkelige ſteile Bierge at beſtige; de forfærdelige havnelöſe Kyſter at om-

omſeile, endog i en Baad; lange Strækninger af ubeboede og ubeboelige Egne at giennemreiſe, og opholde ſig kortere eller længere; den ſtore Vanſkelighed iblant, at kunne faae endog den mindſte Haandhielp af noget intellectuelt Væſen; Boligernes og Huſenes Beſkaffenhed, hvor Vinteropholdet maatte være, og hvor Sommerarbeidet ſkulde redigeres, ſamles og tegnes. Vintermaanederne, af hvilke man i et ſaadant Clima neppe haver mere Dag end nogle faae Timers Tusmörke, — alt dette ere kun ſvage henkaſtede Vink til at vække Opmærkſomhed paa diſſe Mænds Arbeider og Fortieneſter. — Under den Tidsperiode, hvor dette Arbeide ſkulle fortſættes, indtraf ydermere, at Fædrenelandet blev indviklet i en næſten 7 Aar varende Krig, ſom afbröd Samqvemmet mellem Moderlandet og dets fraliggende Beſiddelſer, og Dhrr. Opmaalere, ſom den Tid var i *Iisland*, maatte ikke aleneſte udſtaae de deraf flydende ſtore Beſværligheder, men havde desaarſag ſaa meget vanſkeligere ved at virke kraftig til Opmaalings-Arbeidets Fremgang; hvilket dog, ſelv i denne uheldige Tidsperiode, er ſkeet, aarligen ſaa meget, ſom Vejrligt og andre Omſtændigheder have villet tillade. — De imidlertid færdig blevne Kaarters Nedſendelſe hertil, blev udſat indtil Freden var vendt tilbage, da den förſt kunne ſkee med Sikkerhed — og flere Omſtændigheder, her for vidtlöftige og overflödige at anföre, har ſinket Udgivelſen og Bekjendtgjörelſen af Kaarterne til almindeligt Brug.

I Fölge Hs. Majeſtæts allerhöieſte Reſolution, bleve de Tid efter anden til det Kongelige Rentekammer nedſendte Opmaalinger og Kaarter i 1817 tilſtillede Söekaarte-Arkivet, ſom blev overdraget, deraf at udarbeide Kaarter til Nytte for de Söefarende. Til den Henſigt er den Plan bleven lagt, at inddele det ſaaledes, at der over den hele iislandſke Kyſt ſkal udgives 7 ſpecielle Kaarter, ſom blive netop i ſamme Skale, ſom den forbemeldte i 1788 udkomne *Voxende Kaart over den Veſtlige Kyſt af Iisland, fra Fugleſkiærene til Stikkelsholm*, hvilket er bleven antaget for No. 1; derefter fölger Kaartet fra *Sneefieldnæs* til *Kap Nord*, indbefattende *Bredebugten* og Nordveſtkyſten af *Iisland*, hvilket er No. 2.

Kaartet over *Skageſtrands Bugt* er altſaa No. 3 i Ordenen, og ſaaledes fortfares videre Öſter, og derefter Syd, og endelig igien Weſter efter til *Kap Reikianæs*.

Det

Det förste Kaart, som vi havde fuldstændige Materialier til, var egentligt No. 3, som blev udgivet i Slutningen af 1817. — No. 2 blev strax derefter taget i Arbeide, og nu udgivet, men for de Övrige maae endnu ventes fra *Iisland* de nödvendige Detaille-Opmaalinger.

Da der i Tillægget til den allerede i 1788 udgivne Beretning over endeel af Westlige iislandske Kyster, som vi, for at undgaae Vidtlöftigheder, herefter vil kalde den förste Deel, findes endeel anfört angaaende den Sydlige, saavelsom den Nordvestlige Deel af *Iisland*, endog med dertil hörende Landtoninger, saa finde vi os ved flere Leiligheder foranledigede at henvise dertil, for at undgaae overflödige Igientagelser.

Alle i dette Værk herefter anförte Kourser og Peilinger skal blive anfört retvisende, thi Misviisningen, som af 1ste Deel sees, er overordentlig stor paa disse Höider, og meget forskiellig paa en kort Afstand, ved og omkring *Iisland*, saa at flittige Observationer over samme ere meget nödvendige.

De Observationer, som man kan foretage paa Land over Kompassets Misviisning, ere, som vi har anfört i den förste Deel, aldeles ueftertettelige, fordi at Landet og Biergene ere opfyldte med jernagtige, magnetiske og vulkaniske Materier, saa at der endog kan bemærkes nogen Forvirring paa Kompasset ombord paa Skibene, som ligge i Havnene, ja endog muelig paa visse Steder nær under Kysterne.

Man bör ikke lade ubemærket, at *Iisland* paa en Maade bærer med Rette sit Navn af Iis, da det ikke alene ligger i et meget haardt og ublidt Clima, og at der paa Landet selv ere mange Bierge, hvis överste Dele, saavel Sommer som Vinter, ere belagte med usmeltelig Iis; hvilke i Landets Sprog blive kaldede *Iökler*, og mange Strækninger, især det Indre af Landet, er aldeles ufrugtbart, men den Iis, som saa ofte er hinderlig for Seiladsen til dette Land, er ikke egentlig der hiemmehörende. De store skrækkelige Iismarker og Iisfielde, som ofte næsten aarlig, længere eller kortere Tid, belægger, især de nordvestlige, nordlige og östlige Kyster af *Iisland*, komme alle drivende Nordost og Nord fra, fra det *hvide Hav*, fra *Spitsbergen*, og fra den Nordostlige Kyst af *Grönland*. Naar disse uhyre Iismasser brække om Foraaret, af hvilkensomhelst os ubekiendt Virkning, blive de bevægelige paa Havet, og drive stedse fra Östen mod Westen, de möde da den Nordligste Kyst af det saa kal-

kaldede *Oſt-Grönland;* og maa, ved Strömmens Virkning, fölge langs med den, S W. og S. efter. Denne fra Öſten mod Weſten beſtandig gaaende Ström har mueligen ſin Oprindelſe af Jordens Omveltning om dens Axe. Theorien herover er her ikke Sted at anföre, og for vidtlöftig at forklare.

Formedelſt *Iislands* Beliggenhed, andriver diſſe Iismaſſer mod Nordſiden af ſamme, og deres Störrelſe og Mængde er ofte ſaa betydelig, at de ikke alene opfylde Fiordene og ligge langt ud i Havet, udenfor Landet; men belægger hele Havet over, mellem det Nordveſtlige af *Iisland* og den *grönlandſke* Kyſt, hvorimellem Afſtanden endnu er ubekiendt*), ſaa at al Seilads derimellem er aldeles ſtoppet, og man kan til mange Tider ikke komme fra den Side Norden om *Kap Nord* til den Nordlige Side af Landet; det træffer dog i Almindelighed temmelig tidlig paa Aaret og i Forſommeren; de fleſte Aaringer driver denne Iis bort Weſter efter, og man kan komme omkring Kap Nord, men der træffer ogſaa de Aaringer, at den bliver liggende ſaalænge og ſaa ſeent, at al Seilads den Vei om til Nordlandet er aldeles forhindret. De fleſte ſom ſkulle beſeile Nordlandet, ſaaſom *Skageſtrands* og *Öefiords* Handelſtæder, gaaer Öſten og Norden om *Iisland* forbi *Langenæs* til diſſe, men de træffe der iblandt, ſkiöndt ikke alle Aaringer ogſaa ſaamegen Iis, at det giör Adgangen til diſſe Havne umuelig, dog gaaer denne Iis, naar den længſt bliver liggende, ſædvanlig bort inden Auguſt Maaneds Udgang.

Man har ſeet dem, ſom, efter at have anduvet Landet fra den N. O. Side og mödt denne Hindring, ere gaaede rundt omkring hele Öſt-, Syd- og Weſtſiden af *Iisland*, og forſögt at komme til de Nordlige Havne, ved at gaae Weſten om Kap Nord, hvilket iblandt har kundet lykkedes, ifald Iſen imidlertid var bortdreven, men der er ogſaa Exempler, at den har forblevet der hele den ſeilbare Tid af Aaret igiennem. Vore Kundſkaber ere ikke tilſtrækkelige til at forklare diſſe Phænomener, og de Hypotheſer, man derover kunne fremſætte, ere her for vidtlöftige at anföre.

Under

*) Afſtanden fra Weſter eller Sneefields Jökelen, til den nærmeſte Kyſt af Grönland, ret Weſter derfra, eller under ſamme Brede, er efter paalidelige Obſervationer af Udgiveren i det mindſte 64 Mile; det er ſandſynlig, at der ikke er fuldt ſaa breedt fra Nordveſtkyſten af Iisland, og den under ſamme Paralel eller Brede værende Öſtkyſt af Grönland.

Under den Nordveſtlige Kyſt af *Iisland*, nemlig den Deel, ſom indbefatter Fiordene mellem *Patrix-Fiord* og *Iiſefiord*, möder man, ſom bemærket, temmelig ofte Driv-Iis, hvilken driver iblandt endog ind paa diſſe Fiorde, men dog hindres Seiladſen til diſſe meget ſielden, iſær noget hen paa Sommeren, og for de Sydlige af dem, aldrig ganſke. Driviſen kommer ikke meget ofte ind paa *Bredebugten*, ſielden eller næſten aldrig paa *Faxebugten*, og det er overordentlige Tilfælde, at der nogenſinde möder Driviis paa den Sydlige Side af *Iisland*. Denne Hindring lukker altſaa ikke Adgangen til Havnene i ſidſtmeldte Bugt og paa Sydſiden af Landet, og da der er temmelig ſtærk Ebbe og Flod og Havbevægelſe, tilmed iblant Sludveir paa denne Side af Landet, ſaa vil man ogſaa om Vinteren kunne komme ind og ud af Havnene paa diſſe Dele af den iislandſke Kyſt; derimod er det ikke ſieldent, at Haviſen kommer ind paa Öſterlandet, men den gaaer gierne för bort end fra Nordlandet.

Sluttelig troe vi ikke at burde undlade den Bemærkning, at hvorvel da *Iislands* Kyſter ere opmaalte af Mænd af Kundſkab og Ovelſe, med den Nöiagtighed, ſom Videnſkaberne er bleven udvidet til, og giöre Krav paa, ſaa dog da diſſe Mænd deels ikke ſelv vare Söemænd, og deels ikke kunne faae Fartöier her paa diſſe Kyſter til at fare ud paa Söen med, og mange Steder en aldeles Umuelighed at komme ud til Söes, ſaa findes der ikke heller, eller kun meget faa Steder, Lodſkud anförte, derfor kunde det vel være mueligt, at der et eller andet Sted kunde træffes Grunde udenfor Kyſterne, ſom ikke findes aflagte i Kaarterne, og derfor opfordres enhver erfaren Söemand, ſom beſeile diſſe Kyſter, at meddele det Kongelige Söekaarte Arkiv de Obſervationer de, i denne eller andre Henſeender, maatte faae Leilighed at giöre.

Den Beroligelſe har man imidlertid, at farlige Grunde og blinde Skiær, ſom ikke ere antydede paa Kaartet, vil man ſandſynlig ikke ſynderlig træffe under diſſe Kyſter, da de i Almindelighed ere meget höie, ſteile, og overmaade dybt nær omkring dem. En höiſt önſkelig Sag var det, om man i ſin Tid kunde erholde rigtige Kundſkaber om Fiſkerbankerne ved de Iislandſke Kyſter og Dybderne paa ſamme, at aflægge dem i Kaarterne.



BE-

BESKRIVELSE

til

det voxende Kaart over den Iislandſke Kyſt, fra Sneefield-
næs til Kap Nord, Plade 2.

Om REEFSOSS og OLAFSVIIG.

De förſte Havne eller Stoppepladſe, ſom findes i *Bredebugten* Öſten for *Sneefieldnæs*, ogſaa kaldet *Önverdanæs*, ere *Reefsoss* og *Olafsviig*, ſom findes beſkrevne Side 40 i den förſte Deel, og behöver ingen videre Forklaring eller Oplysning, end ſom Kaartet udviſer.

Angaaende de övrige Havne i *Bredebugten*, ſom *Grönnefiord*, *Kolgraverfiord*, *Cumbervog* og *Stikkelsholm*, da henviſe vi ligeledes til det, ſom er anfört derover i den förſte Deel Pag. 43 og fölgende, thi de i Indledningen omtalte Herrer Opmaalere have erklæret de, af Skipper *Minor*, derover givne Beſkrivelſer fuldkommen rigtige.



Et Skib seet liggende i Havnöehavn ved Flatöe Handelsted.

Om FLATÖE HAVN.

Den Beretning, ſom er given i meerbemeldte förſte Deel om *Flatöe* og dens Havn Side 49, er i og for ſig ſelv ogſaa gandſke rigtig, dog efter det nuhavende Kaart over *Bredebugten*, ſynes det ſom Anduvningen til denne Havn er endeel lettere og ſikkrere, i det mindſte i ſigtbar og ſeilbar Veir, end ſom det der er angivet. Naar man ikke er kiendt og ikke har Lods, bör man naturligviis, efter Peilingen af *Otbiarne* Skiær, holde udenom de derfra ommeldte udſkydende Reve; det kan videre tiene til Efterretning, at foruden, ſom meldt i 1ſte Deel, at der paa *Otbiarne* Skiær opholde ſig Fiſkere om Sommeren, ſaa er *Biarnar Öe* ogſaa beboet, men *Stagley* Skiær, ſom har været det, er det ikke mere, formedelſt den ſtore Vanſkelighed at lande paa ſamme, naar der er mindſte Söegang.

Vi

Vi have i her ovenſtaaende Vignette givet en Afbildning af *Flatöe* Handelſtæd og Havn, ſaaledes ſom den viſer ſig under Anduvningen dertil, naar man er Öſten for *Otbiarne* Skiær, med et Skib, liggende ſvinebunden ved *Havn-Ey*, hvor den egentlige Havn er; iövrigt er denne Havn meget liden og har ikke Dybde, uden for ſædvanlige Islandsfarere, og er ikke tienlig for noget ſtort Skib. Det maae bemærkes her, at Grunden er klippeagtig, ſaa at dette er en Aarſag meer til at fortöie med Landtouge.

De Fiorde, ſom gaae öſtlig ind i Landet, ere aldeles uſeilbare for Grunde og utallige Skiær, og der findes aldeles ingen andre Havne i *Bredebugten*, end de foromtalte, ſaa det ingenlunde er tilraadeligt for noget Skib at holde ind paa denne Bugt, ſom ingen egentlig Beſtemmelſe har til en eller anden af forbenævnte Havne.

Det er anmærket, at Havbunden paa *Bredefiorden* er meget ulige, men at der er omtrent midt i den et Dyb, ſom gaaer op imod *Biarnöe*, hvor der ſkal være overmaade dybt, ſaa at man ikke finder Lodſkud der. Paa begge Sider ved Kanten af dette Dyb, ſom bliver kaldet *Kolaalen*, ſkal der være förſt 100 Favne, men ſiden længere ind til begge Sider 40, 30 til 20 Favne, og længere gaaer Fiſkerne almindelig ikke ud for at fiſke.



 Om

OM DEN

NORDWESTLIGE KYST AF IISLAND,

OG DE DERVÆRENDE

FIORDER OG HAVNE.

Paa Nordveſtkyſten af *Iisland*, fra *Bredebugten* og til *Kap Nord*, er der derimod mange indgaaende Fiorde, ſom afgive gode Stoppepladſe og Havne, hvoraf nogle ikke alene ſöges af de Danſke, ſom der have etablerede Handelſtæder, men tillige overmaade meget af andre Nationers Fiſkere, hvilke fiſke i aaben Söe paa Bankerne, udenfor de iislandſke Kyſter, og ſom hyppigen löbe herind, for at ſtoppe for ondt Veir, fylde Vand o. ſ. v., endſkiöndt de efter Tractaterne ikke kunne före directe Handel paa *Iisland*, da Landet hidtil paa en Maade blev betragtet ſom en Colonie. Men nu er Handelen ogſaa frie for fremmede Nationer mod en vis Afgivt, iſtedet for Told, der beſtemmes efter Skibenes Drægtighed og Ladningens Beſkaffenhed, men hvortil diſſe ogſaa ſkulle have erhvervet ſig de fornödne Bevillinger.

De Beregninger, ſom de Herrer Opmaalere have givet over den Nordveſtlige Kyſt af *Iisland*, og de derværende Havne, henviſe for en Deel til det, der er ſagt om ſamme i Tillægget af 1ſte Deel, Side 61 og fölgende; vi ville derfor deels berigtige diſſe, deels give de Tilföininger, ſom vi af de bemeldte Herrer Opmaalere og videre have erholdet.

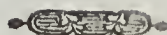
Breden af Kap *Straumnæs* er i 1ſte Deel, efter de da havende Obſervationer, angivet at være 65° 40′ 10″, men efter de ſenere Opmaalinger findes den at ligge paa 65° 37′; derimod er Forſkiellen imellem den i 1ſte Deel opgivne Længde og den nu beſtemte ikkun $\frac{1}{2}$ Minut; men vi ville ikke opholde os ved diſſe Berigtigelſer, men i den Henſeende kun blot henviſe til Kaartet.

Man kan, ſom i meerbemeldte 1ſte Deel er anmærket, frit krydſe paa alle de Nordveſtlige Fiorde; Kyſterne ere rene og ſteile; blinde Skiær findes ikke uden paa enkelte Steder, og da ligge de meget nær under

Kysten; den störste Vanskelighed man har ved Ind- og Udseilingen af disse Fiorde er: naar man ikke har lige Bagstags Vind, at der ud fra Klövningerne imellem, saavelsom need over, de meget höie Fielde, som Landet bestaaer af, ud- og nedfalder meget heftige Kastevinde, og disse i saamange forskiellige Retninger, saa at man ofte faaer Bak-Seil, eller forkeerte Kast under Vendingerne, endog til den Grad, at man i samme Öieblik kan have Forseilene fulde af een Vind, medens Agterseilene blive bakke af en anden, saa at der hörer den störste Opmærksomhed til at manoeuvrere Skibet. Kastevindene ere ofte saa heftige, at de let kunne knække Stængerne; det er derfor lidet tilraadelig at före Top- eller Bramseil, hvor tilsyneladende godt Veiret end maatte være. Man kan ellers ofte kiende paa Biergene, naar der kan ventes mere eller mindre af disse stærke Kastevinde. Naar Vinden jager Drivskyer for sig, men disse drive let over, forbi og mellem Biergene, uden at opholdes meget, da blive Vindstödene sielden meget stærke; men naar disse Drivskyer opholdes af Biergene, lægge an mod samme, og især lægge sig noget lavt need paa Biergsiderne, da kan man fornemmelig vente sig overmaade stærke Kastevinde. Det bör videre bemærkes, at man under Krydsningen paa Fiordene bör, efter Omstændighederne, ikke holde for nær Kysterne paa nogen af Siderne, ikke fordi, at de jo, som för bemærket, ere rene og steile, men fordi, at naar man kommer nær under disse höie Fieldvægge (om man saa kan kalde dem), finder man der gandske stille; er det paa den luv Side, blæser Vinden over Biergkysten, og der falder Havblik under dem, paa de uventede Kastevinde nær; er det derimod paa den læe Side, da blæser Vinden, som man siger, död, imod den höie Kyst. Det er ofte paa Fiordene særdeles tienligt at have Fartöi ude, til öieblikkelig at kunne buxere dermed, for at komme over Stag, o. s. v.

Ankerpladsene eller de saakaldede Havne inde paa disse Fiorde, hvilke ligge nærmere ved, eller dybere ind fra det Yderste, eller Mundingen af Fiordene, ere ikke, naar man seiler ind for at söge dem, alle Tider eller alle Steder lette at finde, dersom man ikke er i Forveien underrettet om, paa hvilken Side af Fiorden at de forefindes, og skal söges. Ankerstederne og Havnene i disse store Fiorde ere næsten overalt, oven eller indenfor en fra Foden af et Bierg, paa een af Siderne, mere eller

min-



mindre udſkydende liden Odde eller Landtunge, hvis Ende almindelig böier med en Krumning op mod det Inderſte af Fiorden; diſſe ſmaae Landtunger beſtaae af grov Sand, Gruus og Singels eller Smaaeſtene, og danner ſom en ſlags naturlig Mole eller Broehoved, paa hvis indre Öſt- eller Sydſide der almindelig falder jævn og maadelig Dybde med Sandgrund, ſom ſaaledes udgiör Havnen, hvorinde man fortöier efter Situationen for Kaſtevindene fra Landet, og bemeldte Sandtunge dækker for Söevindene og Söen, ſom ſtaae ind fra det aabne Hav, da Fiordenes Munding almindelig er breed. Diſſe Landtunger ere meget lave. Dette giör, at de under Indſeilingen af Fiorden og Opſeilingen til den, ere meget vanſkelige at kiende, da de ligge ved Foden af de meget höie Bierge; de kiendes for det meſte bedſt af Huſene, ſom ſtaae ved dem, og hvor der paa de ſaakaldede Handelſtæder opholde ſig danſke Handlende, ere Huſene noget mere udmærkede end Indbyggernes, hvis Vægge ere af Törv, og Tagene almindelig belagte med Grönſvær, ſaa de ikke juſt ere let kiendelige.

Naar et Skib, ſom formodes at være fra Danmark, eller ſom i anden Henſeende er noget udmærket, kommer indſeilende til et ſaadant Handelſted, heiſes almindelig et Flag paa en der oprettet Flagſtang, og da bliver Stedet des lettere at kiende. Den Oplysning, ſom i det Følgende ſkal blive meddeelt, paa hvilken Side af Fiordene, Havnene forefindes, er derfor ikke uvigtig. Der er derfor, naar man kommer op imod Havnen, intet videre at iagttage, end at holde ſig paa en maadelig Afſtand af ½ til 1 Kabellængde, eller ſaa omtrent, udenom Pynten af diſſe udſkydende Landtunger; de ere for det meſte temmelig ſteile paa Yderſiden, dog ſaa, at man kan bruge Loddet; man ſöger at komme til Ankers i den Bugt, ſom de danne, efter hvor Loddet giver Anviisning.

Det hænder ikke ſielden, at det kan være Storm og Uveir ude paa Söen, og ſtille og godt Veir inde paa Fiordene; det bemærkes ſædvanlig af Söedynning inde paa Fiorden, ligeſom at Vinden ofte er gandſke anderledes paa Fiorden eller inde i Havnen, end udenfor, iſær naar Havnene ligge noget dybt inde. — Midt paa diſſe Fiorde er der almindelig overordentlig dybt, imidlertid ſkulle man, ſaavel ved Ud- ſom Indſeilingen, have et Stoppeanker vel klar til at falde, for de Tilfælde, at

man

man forfaldt under en af Siderne af Fiorden, med faadan ftille og forkeerte Kaft, at det kunde være raadeligt at ftoppe for en kort Tid, naar Loddet tilkiendegiver Mueligheden deraf.

Ved de iislandfke Kyfter er der temmelig ftærk Ebbe og Flod, fom efter Forfkiellighed af Beliggenhed ftige og falde 9 til 10 Fod meer og mindre, derfor er der ogfaa en mærkelig Strömgang, fom retter fig derefter, og har altfaa en kiendelig Indflydelfe paa Ud- og Indfeilingen til og fra Havnene og Fiordene, og diffes Anduvning fra Söen.

Floden kommer Syd, eller rettere Sydveft fra, og löber langs med Landet Nordoft efter; Ebben löber den modfatte Vei, eller Sydveft paa, og ved fin Gang forbi Fiordenes Aabninger, böier omkring Hukken og ind i de dybe Fiorde.

Med nye og fuld Maanedagene begynder Vandet almindelig at voxe inde ved Landet Kl. 12, og inde i Fiorden er det fædvanlig höit Vande Kl. 6 *), men Flodftrömmen, fom i Springtiid er temmelig ftærk, begynder förft at gaae med Kraft Nordoft efter langsmed Landet, tæt uden for de yderfte Hukke Kl. 3. — Herved er den mærkelige Omftændighed, at Strömmen fvinger da om Hukkene ind i Fiordene, paa Sydfiden af enhver Fiord, og altfaa gaaer ind og op i Fiorden, men paa den anden Side af Fiorden fölger Strömmen paa Syd- og Veftfiden, ved Kyften af Hukkerne, Nordveft eller udefter, og overalt den modfatte Gang ved Hukkerne naar Ebben löber, fom udenfor Kyften, kommer Nordoft fra, dette er i fig felv hvad man kalder Idvande, fom naar den Söefarende er vel kiendt dermed og opmærkfom derpaa, giver ftor Lettelfe ved Ind- og Udfeilingen, hvilken Side man fkal holde fig til. — Som en Fölge deraf kan Skibene medens Flodtiden, eller fra Kl. 3 til 9, have Hielp af Strömmen ved de Syd og Weftre Hukke indefter, men ved de Nord og Öftre udefter, og omvendt, medens Ebbetiden. Strömmens Kraft er naturlig fvag i Begyndelfen og imod Slutningen af Tidftrömmene.

Det er videre bemærket, at naar man er i Nærheden af *Staalbierg Huk*, og fkulle Nordoft efter, man mödte Modvind, da giör man paa nye og fuld Maanedagene bedft at ftaae ind imod Land, og temmelig nær

*) Udgiveren formoder, at dette er ved Straumnæs og de fydligere Hukke og Fiorde, men at det Nord efter, oppe imod Ifefiorden, o. f. v., bliver fenere.



nær Kyſten indtil Kl. 9, men da vende og ſtaae udefter, thi da kæntrer Strömmen, og löber Sydveſt paa, men jo længere fra Land, jo ſildigere eller længere gaaer Strömmen Nordoſt efter, og 3 til 4 Mile löber den endnu til Kl. 12, da man vender ind efter, og ſaaledes haver fordeelagtigere Ström; overhovedet er det meget lettere her under Kyſten at krydſe ſig Nordoſt paa, end Sydveſt efter.

Naar man med aaben Vind kommer Sönder eller Nord fra, med Henſigt at anlöbe en beſtemt Havn af de her omhandlede Nordveſtlige Havne, giör man bedſt i, naar man har faaet vis Kiending af en eller anden af Fiordenes Udhukke, da at löbe langs med Landet, og tælle ſig frem fra Huk til Huk, ſom man forbiſeiler, hvilket være ſærdeles ſagt, naar man kommer Sönder fra, da at anduve enten *Staalbierg Huk* eller *Straumnæs*, og man vil da efterhaanden letteelig kiende alle Aabningerne af Fiordene *), naar ikke den her ſaameget herſkende Taage laae an mod Landets höie Kyſter, ikke blot paa det överſte af Fieldene, men endog langt need paa Siderne af ſamme, ſaa at denne ofte forandrer Kyſtens Udſeende, at man meget let kan forvildes og tage feil af en Huk for en anden, hvilket man maae være meget opmærkſom for at undgaae. Man vil maaſkee finde, at vi i denne Almindelige Beſkrivelſe over Fiordene paa den Nordveſtlige Kyſt af *Iisland* have deels gientaget adſkilligt af det, ſom er ſagt i 1ſte Deel, og at vi deels have i det Hele været for vidtlöftige; men formedelſt Klimatets Haardhed, tykt og taaget Veir er Seiladſen her vanſkeligere end den, for den her ubekiendte, maatte ſynes at være, tilmed er her ingen Lodsvæſen, hvoraf man kunde vente ſig Veilednivg og tryg Anförelſe, og vil formedelſt adſkillige Omſtændigheder neppe kunne tænkes, at være muelig at indrette paa diſſe Kyſter. — Midlertiid kan det ikke nægtes, at naar man kan faae en eller anden iislandſk Fiſker ombord, ville en ſaadan kunde være nyttig ſom Stedkiendt, forudſat at man kan forſtaae ham og giöre ſig forſtaaelig for ham. Men ſom endog dette er rimeligviis ſielden Tilfældet, ere vi af den Formening, at det lettere tilgives, om vi have været alt for omſtændelig i vores Beſkrivelſer, end det modſatte.

*) De Landtoninger, ſom findes i meerbemeldte 1ſte Deel, kan her være meget nyttige.



Om

Om TALKNA FIORD.

Denne Fiord bliver ogſaa iblandt kaldet *Lusbay*. I Henſeende til den i 1ſte Deel Side 65 ommeldte Ankerplads ved *Svends-Eyre*, ſom er om Bagbord Side under Indſeilingen, og omtrent 1½ Miil oppe i Fiorden, bemærkes, at den ofte ſöges af de Fiſke-Hukkerter, ſom fiſke udenfor Kyſten, naar de ville reengiöre Skibet under Vandet, da Bugten der har meget reen Sandbund, hale de ſaa höit op ind i ſamme, at Skibet bliver liggende tört, medens lavt Vande. Vandet ſtiger og falder her omtrent 11, 12 til 13 Fod i Springtiid; der ere flere Steder i de iislandſke Fiorde, hvor man kan foretage det ſamme. — Paa den indre Side af Pynten *Sudur-Eyre*, ſom ligger om Styrbord Side een Miil Öſten for *Talkna* Huk, findes en god Stoppeplads for dem, ſom ville kun kort opholde ſig her. I Syd fra Gaarden *Bakke*, ſom ligger om Bagbord noget over ½ Miil indenfor *Talkna* Huk, kan der ogſaa ſtoppes med Landvindene, men ikke nærmere end paa omtrent 6 til 7 Kabellængder fra Land, i övrigt ſkal der være 20 til 30 Favne Dybde.

Om ARNAR FIORD.

Denne ſtore Fiord har ikke mange gode Havne eller Ankerpladſe, men den er breed og rummelig at ſeile og krydſe paa; ved Handelſtedet, ſom kaldes *Bildahl*, er der en nogenledes god Havn *), ſkiöndt Nordlig Vind ſkal reiſe temmelig Söe derinde; men man veed, at Skibe have overvintret paa denne Havn, ved at hale ſaa dybt ſom de kunde ind i Bugten, og fortöiet med Landtouge juſt der hvor der udfalder en temmelig ſtor Elv.

Der kan ikke tvivles paa, ſom det ogſaa er angivet, at der maae være gode Havne i Bugterne dybeſt inde i denne Fiord, nemlig i *Borgarfiord*, *Dinjandisvogur*, *Geirthiorts*, *Trodſtads og Foſs Fiordene*, men der gives neppe nogen Anledning for Skibe at ſöge derind.

Langs

*) I förſte Deel ſtaaer anfört, at den ligger henved 5 Mile inde fra Hukken, men det er ikkun henved 4 Mile fra Kopparnæs.



Langs den Nordre Side af *Arnar Fiord* findes ingen Havne; man ſkal alene kunne ſtoppe med Öſtlige og Nordlige Vinde, Öſten for et par kun lidet udgaaende Næs, nemlig: ved *Alptamyr* og *Tialdanæs;* men nær ved Kyſten og paa 25 Favne Vand. Der er overalt mange Sælhunde ved *Isſland*, men i denne Fiord er der en ſærdeles ſtor Mængde.

Om DYRE FIORD.

Om denne Fiord henviſes til hvad der er ſagt i 1ſte Deel Side 66 om ſamme, med Berigtigelſe efter nærværende Kaart af de deri anförte Diſtancer; endvidere bemærkes, at der med Landvind kan ſtoppes langs under Kyſten, midt for den ſaakaldte *Keldu Dal*, og et Stykke indefter, hvor der findes 13 til 15 Favnes Dybde, Skiælbund med faſt Blaaeleer under. Paa *Högedals* Bugten er der ſandblandet Leergrund, med 6, 8 til 16 Favnes Dybde, ligeſom man ligger langt ude paa Bugten til. Midt paa Fiorden ſkal der være 30 til 35 Favne dybt. Ved *Skaga* Pynt, paa Nordſiden af Fiorden, ſkal der være et lidet udgaaende Rev.

Det bemærkes, at den ſaakaldte Grönlandſke eller Haviſen driver aldrig ind paa denne Fiord, uden ſielden med nogle höiſt ubetydelige Skodſer.

Om AUNUNDAR eller ONUNDAR FIORD.

I 1ſte Deel er denne Fiord bleven kaldet *Önundar Fiord*, men Navnenes Udtale og Skrivemaade forſkieller ſaa overmaade meget fra hverandre, at det ofte er meget vanſkelig at finde nogen Overeensſtemmelſe i ſamme; de nærmere Efterretninger, ſom vi have erholdet over denne Fiord, til de, ſom allerede findes anförte i 1ſte Deel, melde alene, at der ved Pynten af *Saudanæs* ſkal være et Steenrev, ſom ſtrækker ſig temmelig langt til Söes (hvor langt meldes ikke, formodentlig neppe en Fierdingvei); Dybden, endog midt paa Fiorden, ſkal ikke være over 12 til 18 Favne, med temmelig god Grund, og medens Landvinden blæſer, ſkal der kunde ſtoppes paa mindre Dybde, langs med Kyſten mellem *Saudanæs* og Handelſtedet,

SKUTULS – FIORDS
HANDELSTED
Seet fra Præste Bugten.



Skale paa 500 1000 2000 3000 4000 5000 6000 Alen

Kirkiubols Field
Gryde
Kirkiubols Dalen
Hafrafield
Hafrafieldshay
Skibeyrar Huk
Sœliabrekka Huk
Kirkiubols Naust
d
Ulfs Aae
Tunga
Tunga Aae
Sœlialand
Nedre Handels Huse
Podtlen
Stackanœs
Övre Handels Huse
Eyri Kirke
Höll
Præste Bugten
Eyrar Field
Nengils horn
Backa horn
Fremri Huus
Ytri Huus
Arnarnæs
Lamba vellis
Hnifs Dalen
Hnifsdals Huk
Backi
Hnifsdals Aae
Hnifsdalsvig

ſtedet, ſom kaldes *Flat-Eyre*, hvilket ligger paa Nordſiden $1\frac{1}{2}$ Miil indenfor Mundingen. Dybden i Havnen er 10 til 14 Favne; man ſkal kunde overvintre i denne, iſær med mindre Skibe.

Om SUÖNDAR FIORD.

SUÖNDAR FIORD, ſom er meget mindre end de foregaaende, haver egentlig ingen Havn; dog ſiges, at den ſöges temmelig ofte af de udenfor Kyſten ſig opholdende Fiſkehukkerter, ſom kunne ligge der vel, undtagen med Nordlige og Weſtlige Vinde; men de kunne ikke komme ind i den egentlige og indre Deel af Fiorden, formedelſt en ved *Sydereyre*, ſom ligger omtrent en ſtiv $\frac{1}{2}$ Miil indenfor Aabningen, tværs over til *Nordereyre* paa den anden Side af Fiorden gaaende Rev eller Barre, endſkiöndt det maaſkee maatte være mueligt ved höi Flodtiid; det ſædvanlige Ankerſted er udenfor *Stadardalen*, hvor der ſkal haves en ret god Holdebund, ogſaa pleie Hollænderne ſtundom at ankre i Nærheden af *Sydereyre*.

Det er aldeles ikke tilraadeligt at ſtoppe paa de tvende Bugter, Norden for ſidſtmeldte Fiord, nemlig *Kiebleviig* og *Skalaviig;* de ere aldeles aabne for Söevinden, og der ſtaaer ſvær Brænding ind imod Kyſterne.

Om IISE FIORD.

IISE FIORDEN deler ſig i tvende Hovedgrene, adſkilte ved den udgaaende Halvöe, hvis Veſthuk kaldes *Biarnarnups Næs*, 4 Mile inden for dette Næs ligger det udmærkede Bierg, kaldet *Dranga Jökel.*

Den ſtörſte af Fiordens bemeldte Grene, kaldet *Iiſe Fiords Dyb*, gaaer S. O. og ſiden S. ind i Landet, og haver igien mange Fiorde og Vige; den anden Green, ſom er meget kortere, kaldes *Jökuls Fiord*, har ogſaa nogle mindre Fiorde og Bugter.

Handelſtedet paa *Iiſe Fiord* ligger i en mindre Bugt paa Sydſiden af denne, kaldet *Skutuls Fiord*, og er blant de vigtigſte paa Landet, ſom meget ſöges; men der træffer dog iblant Aaringer, hvor man for den

Nord fra kommende Driviis, kun kan komme temmelig ſeent paa Sommeren til ſamme. Paa den Tid af Aaret, hvor de fremmede Fiſkehukkerter ligge uden for Kyſten paa den Höide, da ſöges *Bolungarviig* meget ofte af diſſe, ſom Stoppeplads, og kunne ogſaa tilfældigen tiene de Skibe, ſom ſeile til og fra *Skutuls Fiorden* ſom ſaadan; vi ville kun tilföie til det, ſom der er ſagt om ſamme i 1ſte Deel Side 70, at Ankergrunden er bedſt paa den Weſtlige Side af Bugten, ligeud for det ſaakaldede norſke Huus; paa den Öſtlige Side falder Grunden for det meſte ſteenagtig.

For destydeligere at oplyſe Indſeilingen til *Skutuls Fiorden* eller Havnen hvor *Iiſe Fiordens* Handelſted ligger, have vi vedföiet et ſpecielt Kaart over ſamme, og have vi ved dette afveget fra den ſædvanlige Maade, at vende Kaartet Nord op efter, men tvertimod vendt Syd op efter, paa Grund af, at det for Indſeilende ſaaledes bliver beqvemmere, da Indſeilingen ſkeer Syd paa, og vi tillige kan vedföie en Proſpect af Handelſtedet, ſaaledes ſom det viſer ſig under Indſeilingen, naar man kommer ind paa *Præſte-Bugten.*

I Tilfælde at et til *Skutuls Fiord* indſeilende Skib, fandt ſig af en eller anden Aarſag foranlediget at ſtoppe uden for Havnen paa *Præſte-Bugten*, da ſkal det ſöge at bringe de övre og nedre Handelshuſe overeet, og holde denne Cours indtil den veſtlige Pynt af Fiorden, kaldet *Hnifsdals Huk*, kommer overeet med *Ritur Huk*, ſom er den Nordlige Pynt af *Iiſe Fiordens Dyb.* Ankeret bör da falde paa 13 Favne Slikgrund, ſom bliver mere ſandig, ligeſom man holder længere ind.

For at löbe ind til den egentlige Havn, kaldet *Podlen*, bör man benytte Tiden af voxende Vande, med mindre at en friſk Kuling giorde det mueligt at overvinde den iſær under Ebbetiden ſtærke Ström, ſom har Sted i det ſnevre af Indlöbet, da de fra Landet oppe i Bugten nedfaldende Elve bidrage meget til der at foröge Strömmen.

Det ſmalle Indlöb imellem Revet om Styrbord uden for Landtungen, hvorpaa de nedre Handelshuſe ligge, og Landgrunden, under Kyſten om Bagbord, er overmaade ſmalt, og paa en Strækning af 3 til 4 Kabellængder, ikke meget over 2 til 3 Skibslængder bredt; paa den i Kaar-

tet

tet mærkede nærmeſte Kandt af Grunden mod Löbet er der 9 Fod Vand; den ſaakaldede *Middelgrund* bliver altid ſynlig med lavt Vande.

Man giör vel i at have under Indſeilingen een eller to Baade ved Skibet, beredte til öieblikkelig at buxere, naar det behöves. Man ſætter ſig ved Indſeilingen i Linien *a b*, ſom er at bringe 2de paa *Skliabrekka* Huk opreiſte Steendynger overeet, hvilket paa det nærmeſte er S. W. retv.; i ſamme Peiling holdes tillige den ſkarpe Weſtlige Ende af en Field-ryg, ſom ligger i Bunden af *Kirkiubolsdal**) og er almindelig belagt med Snee. Dette Mærke holdes indtil at Varden eller Steendyngen paa *Skibeire Tange* kommer overeet med det iislandſke Huus, kaldet *Hafrafieldsbay*, da man med eet falder af eller luver Styrbord, paa det nærmeſte 2 Compasſtreger, for at ſtyre i Linien *b c* en kort Tid, eller noget over een Kabellængde i ſidſtbemeldte Mærke, indtil at en Fiſkerhytte ved Strandbreden, kaldet *Kirkiubols Nauſt*, kommer overeet med et Steenmærke, anbragt paa Skraaningen af *Kirkiubols* Field, overeet, omtrent i r. W. Öfter fra denne Punkt holdes endvidere noget over 3 Compasſtreger mere Weſtlig, eller Linien *c d*, ſom er omtrent r. v. Weſter, hvornæſt man efter Vind og Leilighed kan efterhaanden ſtyre eller krydſe ſig op til Ankerpladſen, brugende Loddet ſærdeles i ſidſte Tilfælde.

Det bedſte Sted at ankre paa, er at bringe Kirken i Linie med Forbierget *Biarnarnup*, hvilket adſkiller *Dybet* og *Jökuls Fiord*, da at lade Ankeret falde paa 7 til 10 Favne Vand Slikgrund; man kan vel ankre Öſten for; men bör aldrig lægge ſig Weſten for denne Linie.

Dybden i forbemeldte ſmalle Löb er temmelig ujævn. Med lavt Vande i Springtiid, ſkal der være 3 til 6 Favne dybt. Forſkiellen mellem Höi- og Lavvande er befunden 14 Fod i Springtiid, og ikkun 5 til 6 i ſlappeſte Tid.

Til

*) Udſeendet af den ſkarpe needgaaende Kandt af bemeldte Fieldryg, ſees af Proſpecten paa det ſpecielle Kaart, ligeover Nedre Handelſteds Huſe, og er mærket med Bogſtavet o. Det er en meget mærkværdig Naturbeſkaffenhed ved de Iislandſke Fielde, iſær paa den Nordveſtlige Deel af Landet, at de ikke allene ere, ſom Fielde i Almindelighed, bratte og ſteile, og yderſt vanſkelige at beſtige, men tillige, at der överſt paa dem ere temmelige ſtore Strækninger, ſom ere aldeles flade, og af underlige Dannelſer; ommeldte Proſpect og vedföiet Plan-Kaart giver noget Begreb derom.



Til at feile ud fra *Podlen* eller Havnen ere Udfeilingsmærkerne naturligviis det omvendte af de for Indfeilingen. Naar man er feilklar, pleier man fædvanlig at hale hen imod *Skeliabrekka* Huk, at lægge fig omtrent imellem Punktet *c* og *d*, for efter Leilighed bedre at kunne benytte Vind og den udgaaende Ström; iövrigt maa man, faavel ved Ind- fom Udfeilingen, være forberedt paa fvære Kaftevinde, ifær fra en faakaldet Gryde over det forbenævnte *Kirkiubols Nauft*. Mange Skibe ere komne paa Grund, ved at anlöbe denne Havn, da de ikke har været bekiendt med det rette Indlöb dertil.

Den förfte Fiord, Öften for *Skutuls Fiord*, er adfkilt fra famme ved *Arnarnæs*, kaldes *Alpta Fiord;* den har paa 1¼ Miil, Syd for bemeldte Næs, en tilforn befeilet god Havn indenfor *Langöre*, hvor der er fra 14 til 6 Favne dybt, god Leerbund; tæt udenfor Pynten af Landtungen er der 30 Favne dybt og derover. *Langöre* er et lidet fra Foden af Bierget *Kofre* udfkydende Næs, af den Befkaffenhed, fom er omtalt Side 13. *Kofre* Bierget er meget kiendelig, endog langt ude paa Fiorden af dets pyramidalfke höie Fieldtop. Dybeft inde i denne Fiord findes en god Vinterhavn i en Bugt, kaldet *Hattarörebot*, hvor der er 10 til 12 Favne dybt.

Paa den Weftlige Side af *Eidi Fiord*, noget over ½ Miil fydlig for *Kamp Næs*, er der inden for en liden lav udfkydende Tunge, en god Sommerhavn, ligeud for *Eyre* Kirke, fom endog i Stormveir föges af Fifkehukkerterne. Grunden er hvidagtig fandblandet Leer; Dybden fra 12 til 5 Favne, altfom man ligger nærmere eller længere fra Landet. Fiorden er reen, paa det paa Kaartet betegnede Skiær, *Breede Bode*, nær, hvilket ligger omtrent midt for Indlöbet, noget nærmere *Kamp Næffet*. I flere Fiorde og Bugter, fom der ere Öften for *Eydi Fiord*, ere der fandfynlig adfkillige Ankerpladfe og Havne, men vi have ingen oplyfende Efterretninger derover, ligefom der ikke heller gives nogen Anledning til at de fkulle beföges af andre end af indenlandfke Fartöier. Den lille Fiord *Kaldaloon* er af den Befkaffenhed, at intet Skib bör vove fig derind.

Det er angivet, at et Skib har, med Paalands Ström, ftoppet ved at löbe Nord fra ind imellem *Vigur* Öe og *Brunsvig* Skiærene, fom ligge tæt Weften for famme. Grunden fkal der beftaae af faft Leer, blan-

blandet med hvid Sand; ſaavel Norden ſom Sönden for denne Öe, ſkal ligge nogle Skiær; om der er Stoppeplads, Öſten for Öen, angives ikke. Denne Öe er temmelig höi paa Nordſiden, men lav ved Sydenden.

Paa Öſtſiden af Öen *Edey* er der en meget god Havn, ſom endog maae være tryg om Vinteren. Beſkrivelſen, ſom findes over denne Havn i *Olavii oeconomiſke* Reiſe, kan ikke forſtaaes, med mindre man havde et ſpecielt Kaart vver ſamme, ſom vi imidlertid ikke ere ſaa heldige at være i Beſiddelſe af.

Ligeud for *Sneefields* Præſtegaard, ſom ligger neden under Bierget af dette Navn, omtrent een Miil i S. O. fra *Biarnarnups Næs*, har man iblant ſeet Hollandſke og andre Fiſkehukkerter, at ſtoppe efter Loddet med Landvind, men de maa flygte, ſaaſnart Vinden forandrer ſig.

Angaaende Havnene og Ankerpladſene i ommeldte *Jökuls Fiord*, bemærkes at *Leyru Fiord* er aldeles utienlig, og bör ikke ſöges af noget Skib; derimod har *Hrapps Fiord* tilforn været beſeilet, og der findes en temmelig god Havn indenfor *Skibseyre Pynt*, paa Sydſiden af ſamme, hvor der er 6 Favne dybt. Paa Nordſiden af denne Fiord er der kun liden Dybde, ſaa man bör holde ſig til den ſydlige Side. *Lona Fiord* er ikke god. Ankerpladſen, om der er nogen, ſkal der være dybeſt inde i Fiorden, hvor der findes 12 Favne Vand.

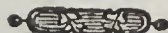
Ankerpladſen i *Veydeleyſe Fiord* er paa Öſtſiden, noget over ½ Miil fra Mundingen, indenfor en temmelig breed Odde, kaldet *Langöre*, paa 6 til 7 Favne Vand, men Landingen er ubehagelig her formedelſt Field-ſkred fra de ſteile Bierge paa Siderne.

I ſidſtomtalte 3 Fiorders Aabning reiſer Weſtlig Vind temmelig ſvær Söe, og Rullingen fornemmes langt ind i ſamme, dog kan man ligge der temmelig vel om Sommeren paa de anförte Ankerſteder.

Hesteyre Fiord er den bedſte af Bugterne i *Jökels Fiorden*, at ſöge Tilflugt i, og den beſöges ſom ſaadan ikke ſielden af fremmede Nationers Fiſkebyſſer.

Den bedſte Ankerplads er ¼ Miil ovenfor dens Munding, ligeud for Gaarden *Hesteyre*, hvor der paa reen Sandbund findes 4, 8 til 12 Favne Vand, efterſom man ligger langt fra Landet; midt ude paa Bugten ſkal der være 50 Favne Vand. Under Indſeilingen holder man ſig

nogen-

nogenledes midt paa Fiorden, da der ſkal ligge nogle ſmaae blinde Skiær, men nær under Kyſten. Denne Fiord har den ſærdeles Egenſkab, at Haviſen driver forbi, og aldrig ſætter ind paa ſamme, og at den ikke tilfryſer, uden överſt oppe i Bugten. — Ligeud for Dalen, Weſten for Indſeilingen til *Hesteyre Fiord*, er der en liden udſkydende Landtunge, kaldet *Sletten* eller *Sletteöre*, paa begge Sider af hvilken man med Landvind eller i godt Veir kan, efter Omſtændighederne, ſtoppe efter Loddets Angivelſe.

Den temmelig ſtore Bugt, ſom kaldes *Adelvig*, ſöges ofte om Sommeren, ſom Stoppeplads, af de udenfor Vigen ſig opholdende Fiſkehukkerter, ſom lægge ſig enten udenfor *Sæbols* Gaarden, paa Sydſiden i Bugten, eller i en liden Bugt paa Nordoſtſiden, kaldet *Lâtreviig*, hvor der ogſaa ligger en Gaard. Den förſte er tienligſt med Sydlige, og den ſidſte med Nordoſtlige Vinde. Dybden paa dem begge er omtrent 11 til 18 Favne. Iblant gaae Skibe need fra den ene til den anden Ankerplads, efter Vindens Beſkaffenhed. Bugten er meget aaben for Söevindene, og med diſſe maae der ſtaae ſvær Söe og Rulling ind.

Ved Udhukkene *Ritur* og *Straumnæs*, ſamt ved *Kögur*, falder der meget ſtærke *Strömraſer*, ſaa at naar det blæſer noget, bruſe diſſe Strömme ſaa hæftigen, iſær ved *Straumnæs*, at man ſkulle troe, at der var en Række af blinde Skiær, ſom Söen brændte imod. Naar det indfalder med haardt Stormveir, trække diſſe Raſer ſig ſaaledes ſammen, at de, efter Beretning, indtage 2 Mile i Breden, og det vilde være voveligt at komme med aabne Baade i diſſe Raſer; det er mærkværdigt, at naar Vinden er Weſtlig, trække Raſerne ſig mere Weſtlig, og med Nordlig Vind mere Nordlig, ſaa at de ſom ere bekiendte med dem, endog kan forud mærke Vindens Forandring. Imod og i godt Veir ere diſſe Strömme ikke heftige, og ſaavidt ikke farlige, da Strömmene altid ſætter ud fra Land.

Man har Exempler paa, at Skibe har ſtoppet paa den Bugt, ſom kaldes *Fljot*, ſönden for *Kögur* Huk. Dybden ſkal der være 20 til 15 Favne, aftagende mod Land, Skiæl- og Sandbund, men den er aldeles aaben for Söevindene.

Det

Det ſamme ſkal være Tilfældet paa *Hödu* og *Hælarvigene*, hvor Dybden ſkal være fra 11 til 7 Favne Sandbund, og ligeledes aldeles aaben for Söevindene.

Höfn Bugt, Weſt for *Kap Nord*, er en bedre Sommer-Stoppeplads, end de næſtforbemeldte, og derfore ſöges oftere, af de under Kyſten ſig opholdende Fiſkehukkerter.

Inde i Bugten, paa den Öſtlige Side, höit oppe til Fields, ligger en Strækning af Klipper, hvoraf en, med et Hul igiennem, kaldes *Gathyrna*, ſom de indſeilende Skibe almindelig rette ſig efter, naar Taagen tillader at ſee det; de ſtyre ind derefter, og paſſe at lade Ankeret falde, forinden, ſom man ſiger, at Hullet lukker ſig. Denne Havn ſöges meget af Fiſkerhukkerterne, ſom löbe derind iſær for Öſtlige og Weſtlige Vinde. —

Omtrent midt i Bugten ſkal der være 13 Favne Vand, ſom aftager ind imod Kyſterne; det er bedre at lægge ſig noget nærmere den Weſtlige end den Öſtlige Side af Bugten, formedelſt de meget heftige Vindkaſt, ſom falde need fra *Hornbierget;* ligeledes angives det, at der paa den Side, under *Hornet*, er mindre Dybde, og nogle Skiær langs Kyſten.

Man er ofte, endogſaa om Sommeren, udſat for Driviis paa denne og de næſtforomtalte Bugter, hvorfore man, ſaaſnart denne viſer ſig, endog langt borte, uopholdelig maae flygte derfra. Naar Vandet voxer, gaaer Strömmen Öſter paa, men med Ebben löber den Weſter paa.

Paa dette beſkrevne Nordligſte Forbierg af *Iisland*, ſom ogſaa paa viſſe Strækninger inde i *Iiſefiorden*, falder der meget af det ſaakaldede Drivtömmer, ſom kaſtes op paa Kyſterne, hvilket man formoder kommer fra det Hvide Hav, eller fra de Nordlige ruſſiſke Kyſter, ſom Strömmene for endeel förer hertil, og videre, ſom bekiendt, Syd og Weſt efter.





Drangar Klipper seet fra Sydsiden.

BESKRIVELSE til Kaartet over SKAGESTRANDS BUGT.

Den överfte Top paa *Hornbierget* ved *Kap Nord* kaldes *Kalfatindur;* den angives at være efter nöie Maalning 1550 Fod over Vandfpeilet. Der udfkyder en Strömrafe fra *Kap Nord*, fom fkal være endnu ftærkere end de nylig ommeldte, og fkyder maafkee et Par Mile og derover ud; i Efteraars-Dage eller i Stormveir er Havet fkrækkelig oprört heromkring. Ved Hukkene af *Smidiuvig* og *Bardsvig*, og de flere af diffe langs Kyften udfkydende Hukke, ere der ogfaa Strömrafer, men nærmere Hukkene og fvagere; længere Syd paa aftage de efterhaanden og tabe fig gandfke. — Kyften fra *Kap Nord* need til *Bardsvig* er faa fteil, at ingen Landing kan finde Sted uden ved *Biarnarnæffet* og i *Smidiuvigen*,

og

og det endog kun med meget godt Veir og rolig Söe. Midt i Bugten paa *Bardsvigen* er der 12 Favne Vand, aftagende indefter med reen Sandbund; men Nordoſtlige og Öſtlige Vinde reiſe her en forfærdelig Söe og Brænding imod Kyſten.

Bolungavig og *Furu Fiord* ere af ſamme Beſkaffenhed. Paa den förſte ligger der endeel Skiær, ſynlige over Vandet. Ved Indſeilingen til den ſidſte, ligge der blinde Skiær, ſom ikkuns brænde med Söegang; i övrigt er den bedre end den förſtmeldte.

Foruden, at der er, ſaavel endeel blinde, ſom ſynlige Skiær paa *Tharalaturs Fiord*, ſaa ſkal Grunden være ſteenig og klippeagtig, og derfor ikke tilraadelig at ſöge.

Reikiar Fiord er aldeles aaben, og derfor ikke god at ſtoppe paa; imidlertid ſkal der i denne Fiord være god Stoppeplads med Fralands Vind paa den Bugt, ſom kaldes *Siglevig.*

Paa *Skialdarbiarnaviigs* Bugt er Grunden Steen, og Havet ſaa oprört, at man aldrig bör vove at ankre der.

Biarnar Fiord er opfyldt med mangfoldige blinde Skiær, ſaa at omendſkiöndt der kunde findes Ankerplads derinde, ere Löbene imellem Skiærene ſaa farlige og vanſkelige, at ingen bör gaae derind.

Fra Foden af *Drangar Field* udſkyder en blandt de mærkeligſte Landhakke eller Pynter paa den hele Kyſtſtrækning, da der paa denne Pynt ſtaaer 7 toppede Klipper, ſom blive lavere ud imod Havet; Fieldet ſelv, neden for hvilket de ſtaae, er temmelig höit og ſvært; vi have i Vignetten Side 26 givet en Afbildning af bemeldte Klipper, udtaget af *Eggert Olafſens* og *Biarne Povelſens* bekiendte Reiſer, ſaaledes ſom de ſees. Sydlig fra, og fra Nordſiden, har de et ligeſaadant Udſeende; naar man er Öſtligere, eller tværs ud fra dem, vil naturligviis den bagved liggende Kyſt tildeels giöre dem noget ukiendelige, men de ere dog altid udmærkede nok, iſær med Kikkert; og er det ſaaledes en ſærdeles nyttig Kiendingspunkt, paa denne Side af Fiorden.

Drangavigs Bugten er fuld af Skiær.

Eivindar Fiord ſkal tilforn have været beſeilet, og inde paa Bugten findes 8 Favne Dybde, aftagende indefter. Ligefor Udlöbet af Aaen findes 5 Favnes Dybde, og da förſt Sandbund; iövrigt er der Steengrund.

 Man



Man bör holde ſig nærmeſt den Nordveſtlige Side, da der under den anden Side falder Skiær, men Sredet er ikke at anbefale, uden ſom höiſt tvungen Stoppeplads.

Ofeigs Fiord ville være farlig at ſöge, formedelſt de mange Skiær, og at den er aaben for Nordlige Vinde; ingen af fornævnte Bugter eller Fiorde kan være ſikker for Driviis, ſaalænge der endnu er Haviis i Söen.

Ingolfs Fiord er en af de bedſte Fiorde, naar man kunne gaae dybt ind paa ſamme. Den ſkal have Sandbund og maadelig Dybde, dog ikke aldeles ſikker for Driviis.

Man har ſeet et Skib lægge ſig under Landet, ved Gaarden *Mundarnæs*, og bragt Landtouge i Land, faſt ved Stenene, men ſat Ankeret paa 11 Favne Sandbund; her udenfor diſſe ſidſt omtalte Fiorde ligge adſkillige ſmaae Skiær paa en ½ til ¾ Miil længere og nærmere fra Land, ſaaſom *Ofeigs-Skiær*, *Sel-Skiær*, *Munundar-Skiær* med flere, vel mueligen ogſaa blinde Skiær, ſom fordrer den ſtörſte Opmærkſomhed naar man befinder ſig her udenfor.

Norder Fiord er upaatvivlelig den bedſte Stoppeplads paa denne Kyſtſtrækning, den er aldeles reen; midt paa ſamme er jævn Dybde paa 7 til 8 Favne med Steengrund. Dybeſt inde i Bugten er der 10 Favne reen Sandbund; den eneſte Uleilighed her er, ere Kaſtevindene fra Fieldene.

Paa *Trikyllisvig* ſkal man kunne ſtoppe og ligge temmelig godt med alle Vinde, undtagen Nordoſtlige; man gaaer dertil Norden om Öen *Arnes Ey;* paa Bugten ligge nogle Skiær; men ſynlige over Vandet.

Paa *Reikiar Fiord* er der et Handelsſtæd, ſom ligger paa Sydſiden, ¾ Miil indenfor Hukken *Kambsnaſir;* udenfor Handelsſtædet er der en god Ankerplads om Sommeren, men med Öſten Vind falder der temmelig ſvær Söegang og Fiorden er ikke ſikker for Driviis. Dybeſt inde i Bugten ville der udentvivl være tryggere Leie, ſaavel under Gaarden *Reikiarfiord*, ſom iſær i Bugten paa den Sydlige Side, hvor Gaarden *Kros* ligger, dog ſöges denne ikke. Det angives, at Kyſten har der ſaa blöd Strandbred, at man i Nödstilfælde kunne landſætte Skibet, uden Fare eller Skade.

Weideleiſa Fiord kan tilfældigviis tiene til Stoppeplads. Grunden ſkal være reen og jævn, aftagende indefter. *Midfiardar Skiær* ligger midt i Fior-

Fiordens Aabning. Det sees neppe over Vandet, i det mindste ikke med höit Vande.

Kaldbaksvig er ikke god at stoppe paa, uden i Nödstilfælde.

Den dernæst fölgende *Biarnar Fiord* er fuld af Skiær og Grunde.

Paa *Steingrims Fiord* har man seet Skibe söge Stoppeplads ved den Nordlige Side, saavel indenfor *Hafnar Holmene*, som ved *Skaruklettene.*

Hafnar Holmene ere tvende nær ved hinanden liggende saa lave Skiær, at Söen gaaer over dem med höit Vande; tæt inden for dem er der 10, strax aftagende mod Land 5 Favne Vand; indenfor *Skaruklettene* er samme Beskaffenhed, hvor der ogsaa kan ankres, ligesom tæt under Kysten Westen for *Akranæs*, men paa disse Stoppepladse bör man opholde sig saalidet som mueligt, da ikke alene O. S. O. Vinde; men ogsaa de, som blæse tværs over Fiorden, reise her svær Söe; der er fremdeles tæt Westen for *Reikianæs* nogle gandske smaae Vige, kaldede *Paradisvigen*, *Spanskeviig* og *Reikiaviig*, men disse ere ikke synderlig bedre end de foromtalte Stoppepladse, aleneste at de af *Reikianæsset* ere noget mere bedækkede for Söen; de ere ogsaa vanskelige at söge, formedelst de ved Kysten og i dem selv liggende Skiær; derhos er der paa hver af dem meget lidet Rum, og er derfor vanskelige at beskrive. De Skibe, som ville söge hertil, maatte udentvivl ikke være store, og maatte strax svinebinde. Det er ikke rimeligt, at Havisen kunde være synderlig hinderlig paa de sidstnævnte Steder, da den maae stöde an paa Grundene udenfor. Efter al Sandsynlighed maae der være gode Ankerpladse eller Havne dybt inde i *Steingrims Fiord*, men Fiorden er i saa Henseende ikke bekiendt, og söges ikke; — det skulde være i besynderlige Tilfælde.

Skeliaviig, paa den Westlige Side af samme Fiord, er aaben mod Östen; Ankerpladsen er næsten lige for Gaarden. Östenvinden reiser her svær Brænding imod Kysten, men som der er god Holdebund, og opgaaende Grund, vil man formodentlig kunne ligge der om Sommeren, og Havisen vil sandsynlig af foranförte Aarsag heller ikke være farlig her. Noget ovenfor *Skeliaviig* ligger *Holmarviig*, som har Rum til et par Skibe, som ligge her mere dækkede mod Söen af Skiæret udenfor.

Imellem Kysten, Sönden for Gaarden *Hroar*, og en Öe, kaldet *Hvals Ey*, er en lang smal Rende, som synes at maatte afgive en tryg Havn,



Havn, men derinde ſkal Bunden være opfyldt med Steen; udenfor Gabet af den ſkal være en temmelig god Ankerplads paa 6 til 8 Favne Vand god Leerbund; men iövrigt maae det bemærkes, at formedelſt de paa og udenfor *Steingrims Fiord* liggende Skiær og Grunde er Indſeilingen dertil meget farlig og betænkelig, og Lods kan man ikke vente ſig paa diſſe Kyſter; men traf man paa en eller anden af Landets Fiſkere i Farvandet, vilde man viſt af ham kunne erholde megen Veiledning, naar man for Sproget kunde giöre ſig forſtaaelig.

De Herrer, ſom have opmaalt diſſe Strækninger, ſaae ſig ikke iſtand til at erholde paa diſſe lidet beboede Kyſter den Hielp af Menneſker og Fartöier, ſom de kunne bruge til at gaae til Söes med, for at opmaale og oplodde Grundene og Bankerne ude paa Fiorden, eller at finde og rigtigen aflægge de Boder eller blinde Skiær, ſom tildeels angives og mueligen kunne være paa en Strækning ud fra Kyſterne.

Olaus Olavius, i hans Reiſe, förſte Deel Side 189, omtaler, at der tværs ud for Gaarden *Eyar*, Sönden for *Brimsnæs*, ſkulle være ikke aleneſte Banker, hvor Fiſkerne ſkulle have deres Meder at fiſke paa, men ogſaa endeel blinde Skiær, dog ikke uden omtrent een Miil noget meer og mindre ud fra Kyſten, og hvilke Fiſkemeder, Grunde og Skiær ſtrække ſig need mod *Kolle Fiord*, og henimod *Enneſtig* Huk; men bemærker dog, at der Sönden om *Grims Ey* ſkulle være Löb imellem diſſe Grunde ind til *Steingrims Fiord*; viſt nok er det, at man har flere Exempler paa at der har været Skibe inde paa *Steingrims Fiorden*, og man har ſeet Skibe ſtoppe Weſten for *Grims Ey*, ligeſom at forbemeldte *Olavius* melder, at der er Löb imellem denne Öe og Hukken *Malarhorn*, hvor der kun ſkal ligge et blindt Skiær, ſom han kalder *Kongſladeboen*.

Hans Beſkrivelſe er, ſom han ſelv erklærer, iövrigt ſaa ufuldſtændig, at man ikke derefter kan rigtig aflægge diſſe Banker, Boer (det iislandſke Navn paa blinde Skiær) eller Grunde i Kaartet; for imidlertid at opvække de Söefarendes Opmærkſomhed, ſom maatte forfalde her under denne Kyſtſtrækning, have vi paa Kaartet betegnet nogle prikkede Linier for at hentyde, at der indenfor kan være Grunde og Skiær, ſom dog endnu ikke ere nöie kiendte. Sandſynlig er det, at ifald der ere blinde Skiær eller Boer, ſom ere farlige for Skibene, ſaa vil Söen, naar den

haver

haver nogen Bevægelfe, vift nok bryde paa dem; den Söemand, fom maatte forfalde her, maae have den ftörfte Opmærkfomhed, og meget flittig bruge Loddet. Bemeldte *Olavius* bemærker videre, at Seiladfen er faameget vanfkeligere her, fom at der ofte falder tyk Taage; dette er desværre almindeligt under de iislandfke Kyfter, ifær her Nord paa.

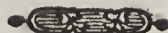
Kollafiord er faaledes opfyldt, baade med blinde og fynlige Skiær, at intet Skib bör vove fig derind, uagtet den fkal have 30 Favne Dybde i Midten, aftagende til begge Sider, og den iövrigt kunne fynes vel befkyttet for Söevindene, imidlertid er der viift paa Kaartet en Stoppeplads paa Weftfiden af *Brotanæs Ey*, fom ligger paa Öftfiden ved Indlöbet af Fiorden, men Anduvningen eller Indfeilingen dertil er ikke angivet, faameget er klart, at naar man Nord eller Öfter fra faae fig tvungen til at föge denne Stoppeplads, af Mangel paa at kunne naae nogen anden, da maa man holde tæt Norden om bemeldte lille Oe, og böie op under Weftfiden af den, for at lade Ankeret falde, men for Ubekiendte maae det være meget voveligt at föge hertil.

Betrufiordens Indfeiling fkal være gandfke reen, og der findes en god rummelig Sommerhavn indenfor *Ofpaks Eyre*, hvor Dybden er 15 til 20 Favne, og hvor Grunden beftaaer af Sand blandet med Leer. Her falde meget ftærke Kaftevinde, fom overalt paa de iislandfke Havne; det fynes ikke urimeligt, at et Skib kunne i Nödstilfælde overvintre her, naar det, efter at være loffet, blev lagt faa langt ind i *Ofpaks Eyre* Bugt fom mueligt.

Hrutefiorden har en meget lang Indfeiling, og har egentligen ingen Havn förend ¼ Miil indenfor *Hruth Eyar*, en lille Öe midt paa Fiorden, omtrent 2½ Miil indenfor Mundingen. Havnene eller Ankerpladfene ere under Gaarden *Bordeyre*, famt en Fierdingvei længere inde ved *Skipeyre*, man bör under Indfeilingen holde omtrent midt ind ad Fiorden, fom der har megen Dybde, 60, 40 til 30 Favne, aftagende til Siderne.

Naar man kommer op imod *Hruth Eyar*, maae man gaae Weften om famme; Löbet fkal være temmelig vanfkeligt, dog er der Dybde for de ftörfte Skibe. *Reikiarhver* er et Steenrev, fom fkyder ud fra den Öftlige Side ¼ Miil, indenfor *Hruth Eyar*; naar man er der indenfor,

finder



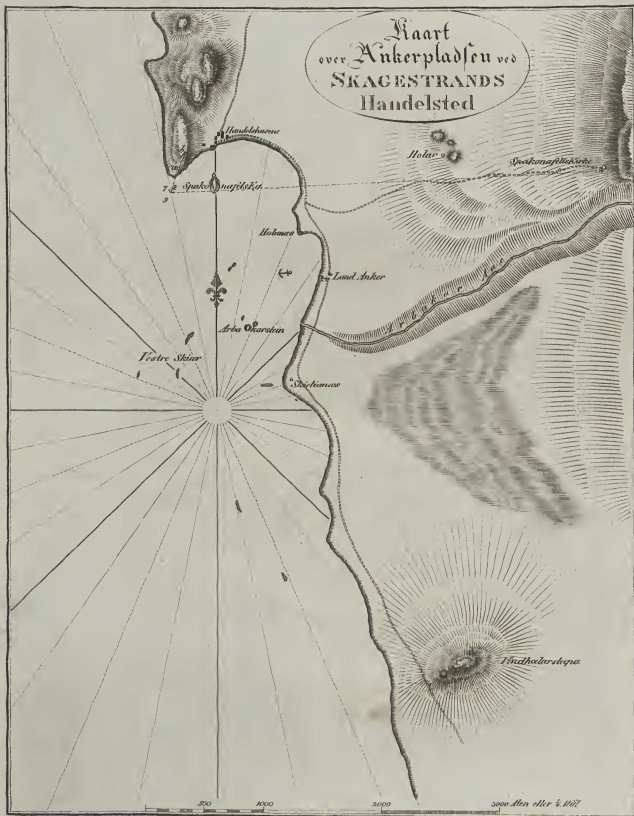
finder man for det meeſte Ankergrund. Hvor langt og dybt end *Hrute Fiord* gaaer ind, ſaa er den dog til ſine Tider ikke fri for Driviis; men inderſt inde paa Fiorden ſkulde den dog formodentlig ikke være meget farlig.

Om *Mid Fiord* berettes, at der i forrige Tider har dybeſt inde i ſamme været Havn, ligefor den der udfaldende Aae eller Elv, men formedelſt bevægelig eller Flyve-Sand, og i Særdeleshed formedelſt Elvens Nedförelſe af Gruus, Sand o. ſ. v. er der nu ingen Havn, hvor Skibe kunne lægge ind; det er vel ikke uſandſynligt, at et Skib, ſom ved en eller anden Omſtændighed blev tvunget at duve ind paa denne Fiord, jo kunne ankre efter Loddet her ligeud for, og endſkiöndt her er gandſke aabent for Nordlige Vinde, vil Söen formodentlig tabe ſig ſaameget, at man kunne ligge her med gode Ankere og Touge, ſaalænge ingen ſvær Iis kommer ind paa Fiorden. Der ſtaaer en meget ſvær Söe ind med Norden Vind, ſom den, ligeſaavel ſom nogle af andre Fiorde, ere udſatte for.

En anden og mere brugt Stoppeplads paa denne Fiord er paa den Öſtlige Side, ¾ Miil indenfor Mundingen, nedenfor Gaarden *Gröf*, paa 15 til 25 Favne Vand med Sandbund, men her er ikke nogen ſynderlig Beſkyttelſe, og bör ikke ſöges uden i yderſte Nödstilfælde. Det er angivet, at der ved *Hexſtadir* Pynt, paa Weſtſiden af Fiorden, udſkyder et blindt Rev. Midt paa Fiorden ſkal der være 40 til 60 Favne dybt, ſom vel aftager noget til begge Sider, men Kyſterne ere dog ſteile.

Kyſten mellem *Hune Fiord* og *Mid Fiord* er ſteil og aaben, og tilbyder aldeles ingen Stoppe- eller Anker-Pladſe; nogle Steder ligge der Skiær under denne Kyſt, men ikke meget langt ud fra Land.

Hune Fiord har heller ingen Havn eller ſikker Ankerplads, dog kan man ſtoppe om Sommeren under den Weſtlige Kyſt, ligeud for *Sigridurſtadar Oss*, længere fra eller nærmere ſamme efter Loddet, hvor der da bringes Landtouge ind, at faſtgiöres om Stene ved Kyſten, og Ankeret ſættes Öſter ud. Ind i *Oſſen* ſelv eller Bugten, kunne Fartöier af 7 til 9 Fods Dybgaaende komme med höit Vande ind over Barren eller Grunden, ſom er i Mundingen af *Oſſen*, hvor der indenfor er dybere, og kunne de der ligge fuldkommen trygge, men Barren eller Grunden


Kaart
over Ankerpladsen ved
SKAGESTRANDS
Handelsted
Handelshusene
Holar
Spakonafellskirke
7
9
Spakonafels Eij
Holanæs
Land Anker
Arbakar Aae
Arba karstein
Vestre Skiær
Skielianæs
Vindhælarstepa
500
1000
2000
3000 Alen eller ¼ Miil

den i Mundingen er foranderlig, efter meer eller mindre Vandskyld ud fra Landet.

Over Barren i Mundingen af *Hops Oss*, $\frac{3}{8}$ Miil fra fornævnte, kunne smaae Fartöier vel ogsaa paa samme Maade komme ind, men den store ubeboede Sandstrækning, som der er paa begge Sider af den, vil giöre det til et mindre passeligt Sted at lægge sig ind.

Indlöbet til *Hune-Ossen* er ventelig af samme Beskaffenhed, og mange Forandringer underkastede.

SKAGESTRANDS HANDELSTÆD ligger midt paa den Östlige Side af Kysten af *Skagestrands Bugt;* det er derfor det Stæd, som fornemmelig söges her paa Fiorden, men Havnen er ikkun liden og meget maadelig, og kan alene söges om Sommeren, og paa saadan Tid, at *Skagestrands* Bugten er fri for Iis. Vi have for mere Tydelighed vedföiet et specielt Kaart over samme, og paa Kaartet selv have vi vedföiet en Tegning af Havnens Udseende, saaledes som den d. 14de Mai 1811 var opfyldt med Driviis. — Dette Stæd er let at anseile, da hele *Skagestrands Bugt* er reen, og intet andet at iagttage end, især naar man kom Nord eller Öster fra, at holde tilstrækkelig ud fra *Skagens* Rev, 4 Mile Sönden for hvilket, Handelsstædet ligger. Til Kiendingen deraf haver man iövrigt ingen andre opgivne Mærker, end Beliggenheden af Biergstrækningerne, som paa Kaartet ere angivne, og Kiendingen af Handelsstædets Huse. *Spákonafell*, neden for hvilket Handelstædet ligger omtrent $\frac{1}{2}$ Miil i W. S. W., er et af de Söefarende meget kiendt og kiendeligt Field, hvorefter man retter sig og sætter sin Kours, og for at kiende de nede ved Kysten liggende Huse, er det særdeles tilraadeligt at bruge Kikkert; man kan gaae temmelig nær om Pynten af Hukken, Ankeret maae falde naar denne er overeet med 2 smaae Varder *a* og *b*, som staae paa samme Pynt. Der er meget stærk Holdebund paa 7 til 9 Favnes Dybde; til samme Tid maae Sydpynten af den lille Öe *Spákonafells Ey* være overeet med Kirken af samme Navn (see det specielle Kaart); man sætter det ene Anker i S. S. W., og det andet i N. W; man kan vel og bringe Landtouge i Land, ligesom paa den anden Ankerplads, som er antydet paa det specielle Kaart, thi med Landvind er Grunden afgaaende.

 Paa



Paa ſamme Kyſt, 3 Mile Norden for *Skageſtrands* Handelsſted, er der en anden liden Viig under *Kalshammarsnæs*, hvor Grunden ſkal være reen med 8 Favnes Dybde; man ſkal have ſeet Skibe ſtoppe der.

Om SKAGA FIORD.

Den förſte Havn eller rettere Ankerplads paa den Weſtlige Side af *Skaga Fiord* er i Bugten *Selviig*, Sönden for *Selnæs*, hvor der findes 7 Favne Sandbund. Et lidet Steenrev, ſom gaaer ud fra bemeldte Næs, aftager meget for Söerullingen. Man ligger udentvivl nok ſaa godt her, ſom ved Handelsſtædet paa den anden Side af Fiorden, ſom kaldes *Hofsoss*.

Den förſte Ankerplads man finder paa ſamme Side, er langt oppe i Fiorden, i den ſaakaldedc *Saudakrog*, hvor der omtrent ſkal være 5 Favne Dybde; den er aaben for Nordlige Vinde, men ſkal imidlertid forhen have været beſögt; der er reen og fri Seilads op til den, og man kan gaae paa begge Sider af *Instalands Skiær*.

Man ſiger, at der i ældre Tider har været Indlöb og Havn i Mundingen af de Elve og Floder, ſom nedfalde i Bugten, Öſten for *Saudakrog*, ſaavelſom i Bugten Öſten for *Utanverdarnæs*, men diſſe Indlöb ere næſten tilſtoppede af den megen Jord og Sand, ſom Elvene medförer, og ſom Brændingerne med Nordlig Vind ſkylle op igien, og i det mindſte ere Indlöbene mange Forandringer underkaſtede. Det höieſte, man nu kan forvente, er at ſmaae Skibe, efter at have underſögt Indlöbet, kunne i godt Veir og med höit Vande varpe derind for at ligge tryggere.

Indenfor *Ellinarholm* og Kyſten ſkal der være en taalelig Stoppeplads paa 3 Favne Vand, omtrent ud for *Kolbeinsaae*, i hvilken man ogſaa beretter, at der fordum ſkal have kunnet gaae Skibe ind, men nu er ſtopper.

Skaga Fiords Handelsſtæd *Hofsoss* ligger omtrent midt paa den Öſtlige Side af Fiorden; Ankerpladſen er meget aaben og udſat for Nordveſtlige Vinde, ſom ogſaa for de, ſom blæſe tværs over Fiorden; det Nordlige Anker ſættes ſædvanlig paa 12 til 14 Favne Vand, og det Sydveſtlige paa 15 til 17; Forſigtighed byder at katte dem, thi Grunden, ſom vel er leeragtig, er blandet med Muslinger, og temmelig lös. De ſtær-

ſtærkeſte Vinde ſiges at blæſe af Sydveſt; men Söebevægelſe fornemmes med Nordlige Vinde. Denne Havn er meget udſat for Hav-Driviis, ſom gaaer ſædvanlig ind paa Fiorden ved den Weſtlige, og ud igien ved den Öſtlige Side, efter Strömmens Træk, ſom almindeligen ſaaledes fölger Landet, omkring efter Bugten. Paa Ankerpladſen ligger endeel Ankere i Grunden, fra Skibe, ſom har ſeet ſig nödt til at kappe, for at gaae derfra.

Förend *Hofsoss* blev beſeilet, ankrede Skibene Sönden for *Thordarhöfde*, hvor der ogſaa er aabent for Weſt- og Nordveſtlige Vinde; imidlertid benyttes dette Sted iblant til Stoppeplads af de Skibe, ſom ligge paa Fiſkerie uden for Kyſten.

Det er angivet, at der imellem *Thordarhöfde* og Öen *Malm Ey* ſkal være grundt eller liden Dybde, ſaa at Skibe ikke bör gaae der igiennem, iſær med lavt Vande.

Bugten Sönden for *Hrollaugshöfde* ſkal ogſaa beſöges iblant, ſom Stoppeplads, af fremmede Fiſkere, hvor Dybden ſkal være 10 til 12 Favne god Holdebund; der ſiges, at der midt i Indlöbet, imellem *Malm Ey* og bemeldte Huk, ſkal ligge en Grund, hvorpaa der er 10 Favne Vand, ſom altſaa ikke er farlig, undtagen for Grundbraad med Söegang.

